

21. Urheilu- ja retkeilytoiminta

Lautakunnan ja jaostojen kokoonpano, kokoukset ym. Lautakunnan puheenjohtajana v. 1956 oli liikennetark. Väinö Soininen, varapuheenjohtajana sosiaalineuvos Aaro Tynell sekä jäsenenä toim. joht. Salme Katajavuori, huoltotoiminnan ohjaaja Arne Leskinen, ins. Bertil Oljelund, voim. op. Liisa Orko, jaostosiht. Veikko Peuhkuri, autonkulj. Taisto Pääkkö ja ekon. Alf-Bertel Storskrubb. Kaupunginhallituksen edustajana oli kaup. joht. Arno Tuurna. Sihteerinä toimi 31. 1. saakka voim. op. Esko Numminen ja 1. 2. alkaen toim. siht. Pekka Lehtonen.

Eläintarhajaostoon kuuluivat puheenjohtajana ins. Oljelund, varapuheenjohtajana jaostosiht. Peuhkuri sekä jäsenenä voim. op. Orko ja varajäsenenä autonkulj. Pääkkö, ekon. Storskrubb ja sosiaalineuvos Tynell. Retkeilyjaostoon kuuluivat puheenjohtajana sosiaalineuvos Tynell, varapuheenjohtajana huoltotoiminnan ohjaaja Leskinen, jäsenenä ekon. Storskrubb sekä varajäsenenä toim. joht. Katajavuori, ins. Oljelund ja liikennetark. Soininen.

Lautakunnalla oli kertomusvuonna 31 kokousta ja niiden pöytäkirjojen pykäläluku oli 449. Saapuneita kirjeitä oli 517 ja lähetettyjä 126. Eläintarhajaosto piti 4 kokousta ja pöytäkirjaan merkittiin 15 pykälää. Retkeilyjaoston vastaavat luvut olivat 4 ja 13.

Apurahojen jako. Uimakoulujen apumaksuiksi varattu 1 mmk:n määräraha jaettiin seuraavasti: Helsingin Työväen Uimarit 348 000 mk, Helsingin Uimarit 122 000 mk, Helsingfors Simsällskap 161 000 mk, Vetehiset 83 000 mk, Marjaniemen Uimarit 150 290 mk ja Helsingin Jyryn uimajaosto 62 000 mk; Mustikkamaan uimakoululaisten kuljettamiseen käytettiin 66 710 mk ja Uunisaaren 7 000 mk (18. 5. 188 §, 9. 11. 394 §, 7. 12. 424 §).

Luistinseurojen apumaksuiksi varatusta määrärahasta jäljellä ollut osa, 450 000 mk, jaettiin järjestöille seuraavasti: Karhu-Kissat 200 000 mk, Helsingin Luistelijat 50 000 mk, Idrottsföreningen Kamraterna 105 000 mk ja Kallion luistinrata 95 000 mk (23. 8. 285 §).

Piirien kurssitoiminnan avustamiseen varattu 220 000 mk:n määräraha jaettiin seuraavasti: Suomen Voimistelu- ja Urheiluliiton Helsingin piiri 79 950 mk, Työväen Urheiluliiton Helsingin piiri 79 950 mk, Finlands Svenska Centralidrottsförbund, Helsingin piiri 30 800 mk, Suomen Palloliiton Helsingin piiri 22 000 mk ja Suomen Käsipalloliiton Helsingin piiri 7 300 mk (17. 2. 60 §).

Voimistelu- ja urheiluseurojen työn tukemiseen varatulla 3 465 000 mk:n määrärahalta avustettiin 165 seuraa (6. 4. 106 §). Urheiluseurojen nuorten leiritoiminnan tukemiseen varatulla 440 000 mk:n määräähalla avustettiin 16 seuraa (26. 10. 374 §). Lisäksi jaettiin kaupungin virastojen ja laitosten henkilökunnan urheilutyön tukemiseksi avustuksia 20 viraston tai laitoksen urheiluseuralle yhteensä 400 000 mk (1. 6. 214 §), ulkoilmakonsertteja varten 15 kuorolle tai orkesterille yhteensä 690 000 mk (4. 5. 159 §) sekä kalavesien hoitotoimenpiteitä varten 6 kalastusseuralle yhteensä 100 000 mk (7. 12. 426 §).

Luistinseurojen apumaksut -määrärahaa varten hyväksyttiin uudet jakoperusteet (9. 11. 389 §).

Vuokraukset. Tärkeimmistä vuokrauksista mainittakoon seuraavat: lautakunta päätti luovuttaa korvauksetta Muinaistieteelliselle Toimikunnalle Seurasaaressa n. 18 150 m²:n määräalan ulkomuseoalueen laajentamista varten 1. 5. 1959 asti, sillä ehdolla että lisäalueella varataan tilaa myös uudelle tielle sekä kaupungin menneisyyttä esittelevälle osastolle (2. 3. 78 §);

vuokrata Nybonds-nimisen tilan peltomaat talous- ja asuinrakennuksineen Keskustalli Oy:lle ajaksi 1. 1. 1957—31. 12. 1959 entisillä ehdoilla, asuinrakennusten vuokra korotettiin kuitenkin 56 mk:ksi m²:ltä (8. 6. 237 §);

vuokrata Mustikkamaan kansanpuistosta Helsingin Työväen Uimarit -nimiselle yhdistykselle n. 150 m²:n suuruisen maa-alan pienoisgolfkentäksi, irtisanomisaika 3 kk, 5 000 mk:n kausivuokrasta (8. 6. 228 §);

vuokrata Käpylän raviradan Helsingin Ravirata Oy:lle viideksi vuodeksi vuokrasta, joka oli 2 % ravikilpailujen ym. pääsymaksujen bruttotuloista ja 7 % moottoriajoneuvokilpailujen ym. vastaavista tuloista, kuitenkin vähintään 100 000 mk vuodessa (16. 3. 87 §);

vuokrata Kaisaniemen tenniskentät kertomusvuoden kesäksi sekä kesäkausiksi 1957—1959 lehtori Hugo Hirille 140 000 mk:n suuruisista kausivuokrasta (4. 5. 142 §, 9. 11. 390 §);

vuokrata Pallokentän tenniskenttäalueen Helsingfors Lawn-Tennis Klubb -nimiselle yhdistykselle 31. 12. saakka 5 000 mk:n kausivuokrasta (4. 5. 143 §);

vuokrata Kaisaniemen urheilukentän ajaksi 31. 8. — 9. 9. eräitä uskonnollisia järjestöjä edustavalle toimikunnalle evankelioimiskokouksien järjestämistä varten 12 000 mk:n kokonaisvuokrasta (8. 6. 230 §);

vuokrata Korkeasaaren ravintolan Korkeasaaren Ravintola Oy:lle ja Seurasaaressa ravintolan Helsingin Osuuskaupalle, molemmat kahdeksi vuodeksi 200 000 mk:n vuosittaisesta perusvuokrasta, jonka lisäksi vuokraajat veloitettiin suorittamaan vuokramaksuna 1 ½ % ko. kohteiden yhteydessä harjoitettavan liiketoiminnan vuotuisesta bruttotulosta (16. 3. 86 §);

vuokrata Kumpulan uimalan kioskin Helsingin Työväen Uimarit -nimiselle yhdistykselle v:ksi 1956—1958 120 000 mk:n vuosivuokrasta (4. 5. 145 §) sekä Pallokentän virvoke-myynntioikeuden v:ksi 1957—1959 rva Meri Gustafssonille 150 000 mk:n vuosivuokrasta (21. 12. 433 §).

Lisäksi päätettiin Kivinokan, Tullisaaren, Pihlajasaaren ja Mustasaaren kesähuvilain (27. 3. 98 §), Pallokentän ja Eläintarhan urheilukentän pukusuojien (20. 4. 123, 124 §), valokuvapaikkojen (20. 4. 120 §, 11. 5. 173 §) sekä kioskien ja virvokkeiden myyntioikeuksien vuokraamisesta (6. 4. 107, 110, 111 §, 4. 5. 141 §, 18. 5. 186 §, 25. 5. 199 §, 1. 6. 208, 210 §), moottoriveneliikenteen hoidon järjestelystä (27. 3. 101 §) sekä uimaloiden luovuttamisesta uimaseurojen hoitoon (25. 5. 197 §, 1. 6. 213 §, 8. 6. 234 §), kaikki em. kertomusvuoden kesän ajaksi. Samoin päätettiin luistinratojen luovuttamisesta luistinseurojen hoitoon (9. 11. 386 §, 23. 11. 402 §) sekä virvokkeiden myynti- ja maksullisen kenkien ym. säilytys-oikeuden vuokraamisesta luistinradoilla talvikaudeksi 1956/57 (7. 12. 417 §).

Rastilan ulkoilalueen viikonloppumajojen vuokrat määrättiin kahden viikon ajalta kertomusvuoden kesän aikana neljän hengen majalta 3 500 mk:ksi ja kahden hengen majalta 2 000 mk:ksi (27. 3. 100 §).

Velodromin speedwayradan vuokraamisessa Helsingin speedway-toimikunnalle noudatettavat periaatteet hyväksyttiin (4. 5. 149 §). Toimikunnalle myönnettiin kertomusvuodeksi oikeus käyttää ko. radan kaarrekohtissa sijaitsevia ns. roiskesuojuksia moottorialaan liittyviä yrittäjiä ja näiden tuotteita mainostavien julisteiden ym. kiinnittämiseen 10 000 mk:n kokonaiskorvauksesta (15. 6. 244 §).

S. P. J. Keinänen Oy. ja Keinäsen Autoliike Oy:n kanssa Ruskeasuon ratsastushallin tiloja koskevat vuokrasopimukset päätettiin, kaupunginhallituksen 11. 5. tekemän päätöksen mukaisesti, sanoa irti päättymään ko. sopimuksissa määrättyjen irtisanomisaikojen kuluttua. Urheilu- ja retkeilytoimisto veloitettiin laatimaan ensi tilassa suunnitelmat näiden vapautuvien tilojen käytöstä sisäurheilutarkoituksiin (25. 5. 196 §).

Lautakunta päätti määrätä eri kentillä ym. järjestettävien pääsymaksullisten jalkapallotilaisuuksien perusvuokrat (4. 5. 148 §) sekä ohjehintoina noudatettaviksi pesäpallotilaisuuksien vuokramaksut järjestäjien huolehtiessa järjestyksenpidosta ja pääsylippujen myynnistä (11. 5. 174 §).

Pääsymaksullisten yleisurheilukilpailujen vuokramaksut määrättiin Eläintarhan urheilukentällä seuraaviksi: kansallisten ja kansainvälisten kilpailujen perusvuokra 10 000 mk yhdeltä päivältä ja 8 000 mk kahdelta päivältä kaupungin huolehtiessa järjestyksenpidosta ja lippujen myynnistä sekä piirikunnallisten kilpailujen perusvuokra 2 000 mk päivältä + järjestämiskulut. Prosenttivuokra oli 15 % bruttotuloista sekä kaiutinlaitteiden

vuokra 700 mk jokaiselta alkavalta tunnilta. Muilla kentillä perittiin 1 000 mk:n suuruinen kertakaikkinen vuokra päivältä sekä lisäksi korvaus alueen kalkitsemisesta järjestäjien huolehtiessa järjestyksenpidosta yms. (11. 5. 175 §).

Lautakunta päätti, muuttaen Uimastadionilla ja Kumpulun uimalassa pidettävien tilaisuuksien perusvuokrasta ja prosenttivuokrasta 28. 6. 1954 tekemäänsä päätöstä, määrätä varsinaisten uimakilpailujen prosenttivuokraksi 15 % sekä perusvuokraksi tilaisuuksista, joita varten laitokset oli tyhjennettävä yleisöstä ennen klo 20, Uimastadionilla 15 000 mk ja Kumpulun uimalassa 8 000 mk sekä lisäksi urheilu- ja retkeilytoimiston omat välittömät kulut (25. 5. 195 §).

Lautakunta päätti myöntää Helsingin Palomiesten Metsästysseuralle sekä Helsingin Kala- ja Erätoverit ja Helsingfors Fiskargille nimisille yhdistyksille oikeuden merilintujen metsästyksen kaupungin ulkosaarilla viideksi vuodeksi 1 500 mk:n vuosikorvauksesta (17. 8. 278 §).

Toimenpide, jolla urheilu- ja retkeilytoimisto oli oikeuttanut Insinööritoimisto ja Koneliike Rolac Oy:n järjestämään Pallokentällä yleisölenätyksiä helikopterilla 26. 9. — 1. 10. välisenä aikana 60 000 mk:n kokonaiskorvauksesta, hyväksyttiin (28. 9. 333 §).

Lisäksi päätettiin eräistä Suomen Suurkisojen aiheuttamista järjestelyistä (20. 1. 27 §, 16. 3. 91 §, 8. 6. 226, 229 §).

Esityksiä kaupunginhallitukselle tehtiin mm. asioista, jotka koskivat: toimikunnan asettamista käsittelemään eräitä kaupungin urheilu- ja retkeilytoiminnan ydinkysymyksiä (3. 2. 45 §); virkatalon rakentamista Käpylän urheilupuiston vahtimestaria varten (17. 2. 61 §); Seurasaaren ravintolan viemärin korjausta (2. 3. 79 §); Pihlajasaarella sijaitsevan ns. Söderholmin huvilan purkamista (27. 3. 99 §); Pallokentän ja Velodromin rakennusten lämmitettävien huonetilojen irrottamista sosiaalisesta majoituskäytöstä urheilutarkoituksiin (20. 4. 122 §); vesialueiden mahdollista ostamista tai vuokraamista Porkkalan alueelta (4. 5. 160 §); Sofianlehdon vastaanottokodin lasten oikeuttamista käymään opettajien johdolla maksutta Kumpulun uimalassa (8. 6. 225 §); Pallokentän avokatsomon päässä sijaitsevan kallion varustamista rautaisella suojakaiteella (8. 6. 227 §); Stadionin ym. kunnallisia harjoitussaleja käyttäviltä yhdistyksiltä perittävien vuokramaksujen tarkistamista (8. 6. 233 §); kaupunginhallituksen ratsastushallin muutostöistä 5. 7. tekemän päätöksen muuttamista ja hallissa suoritettavien järjestelyjen suunnittelua (3. 8. 260 §), hallin eteläisen osan luovuttamista liikennelaitokselle linja-autojen sisäsäilytykseen käytettäväksi ja 25 mmk:n määrärahan osoittamista muutostöitä varten (23. 8. 282 §) sekä rakennustoimikunnan asettamista ko. töiden lopullista suunnittelua ja toteuttamista valvomana (28. 9. 334 §);

kertomusvuonna veikkausvoittovaroista kaupungille myönnetyn 7.5 mmk:n suuruisen avustuksen käyttämistä (23. 8. 290 §);

Malmilla, tontilla RN:o 8¹⁰ sijaitsevan n. 100 vuotta vanhan asuinrakennuksen purkamista (23. 8. 294 §); Espoon Bodomin kylässä sijaitsevan Spångfall-nimisen tilan ostamista kaupungille ulkoilualueena käytettäväksi (14. 9. 324 §); 3 mmk:n määrärahan merkitsemistä v:n 1957 talousarvioon viiden uimalan perustutkimuksia ja suunnittelutöitä varten (28. 9. 339 §); koululaisurheilupaikan järjestämistä tytöille Kaisaniemeen (12. 10. 355 §); kalastuksen kieltämistä Vartiokylänlahteen laskevassa Broändabäcken-nimisessä purossa sekä Iso-Huopalahteen laskevissa Mäkkylänpurossa ja Talinjoessa (12. 10. 359 §); Seurasaaren ravintolan lisärakennustyön toteuttamista (12. 10. 360 §); alueen luovuttamista Ruskeasuon ratsastushallin tallien pohjoispuolelta lautakunnan hallintoon varastotarkoituksia varten (26. 10. 371) sekä kuhan rauhoitusajan muuttamista kesäkuun ajaksi (23. 11. 408 §).

Yleisten töiden lautakunnalle tehtiin esityksiä mm. asioista, jotka koskivat: Hieta-niemen läntiseen kärkeen johtavan kadun vedenjuoksun parantamista (4. 5. 140 §) sekä v:n 1957 uudisrakennus- ja korjaustyöohjelmaa kaupungin urheilukentillä ja -laitoksilla (15. 6. 245 §, 17. 8. 275 §).

Liikennelaitoksen lautakunnalle tehtiin esitys ratsastushallin käytöstä liikennelaitokselta perittävästä tilitysvuokrasta (28. 9. 334 §).

Kiinteistölautakunnalle esitettiin Maunulaan, Pohjois-Haagaan, Roihuvuoreen ja Laajasaloon rakennettavia ns. pikakenttiä varten tarvittavien alueiden vapauttamista mahdollisesta vuokrakäytöstä ja varaamisesta aiottuun tarkoitukseen (23. 11. 403 §).

Lausuntoja kaupunginhallitukselle annettiin mm. asioista, jotka koskivat: veikkaus-

voittovaroista urheilukenttien ja -laitosten rakentamiseen kertomusvuonna myönnettävien avustusten hakemista (13. 1. 14 §); Käpylän raviradan käyttöä moottoripyöräkilpailuihin (3. 2. 38 §); vt Schildtin aloitetta Humallahden uimalaitoksen sulkemiseksi ja siellä sijaitsevien laitteiden purkamiseksi (3. 2. 40 §); Hietarannan uimaveden parantamista (3. 2. 42 §); Suomen Voimistelu- ja Urheiluliiton Helsingin piirin 50-vuotishistoriikin aikaansaamista (3. 2. 43 §); Merenkävijät, Työväen Pursiseura, Suomalainen Pursiseura ja Helsingfors Segelsällskap nimisten yhdistysten kaupungilta saamien lainojen muuttamista avustuksiksi (17. 2. 58 §); alueen vuokraamista pienoisingolfradan rakentamista varten Kumpulaan (17. 2. 63 §); poliisijärjestyskomitean mietintöä ja ehdotusta kaupungin uudeksi poliisijärjestykseksi (2. 3. 72 §); avustuksen myöntämistä yleisurheilun kaupunkiottelun Tukholma—Helsinki järjestäjille (2. 3. 74 §); suomenkielisten kansakoulujen johtokunnan esitystä palloilukentän aikaansaamiseksi Etelä-Kaarelan kansakoulun läheisyyteen (2. 3. 76 §); Johanneksen kentän laajentamista koululaisurheilupaikkoja käsittäväksi (2. 3. 77 §); SVUL:n Helsingin piirin anomusta avustuksen myöntämiseksi kertomusvuoden Suomen Suurkisojen valmisteluja varten (16. 3. 92 §); kaupungin omistamien rakennusten hallintoa ja hoitoa selvittämään asetetun komitean mietintöä (20. 4. 126 §); eräiden kirjelmien ja aloitteiden siirtämistä vapaa-ajanviettokomitean käsiteltäviksi (20. 4. 127 §); vt Parosen ym. aloitetta luistinradan järjestämiseksi Pohjois-Haagaan (20. 4. 128 §); Helsingin Yleisen Matkailijayhdistyksen anomusta avustuksen myöntämiseksi hotellikeskustoimintaa varten (20. 4. 133 §); eräeseen Bengtsärin kylässä sijaitsevaan tilaan kuuluvan saaren ja luodon ostoanomusta (20. 4. 134 §); venelaiturin rakentamista Marjaniemeen (20. 4. 135 §); Virvokepalvelu Oy:n valitusta lautakunnan tekemästä, Uimastadionin ravinto-, virvoke- ja jäätelönmyyntioikeuden vuokraamista koskevasta päätöksestä (4. 5. 146 §); Laajasalon Kiinteistöyhdistyksen kirjelmää Laajasalon urheilukentän rakennustöiden aloittamisen kiirehtimisestä ja uimaranta-alueen käytöstä (4. 5. 154 §); Suomen Kalamiesten Keskusliiton Helsingin piirin kirjelmää kalastuksen sallimisesta Bengtsärin alueella (4. 5. 161 §); Helsingin Jyryn anomusta matkakustannusten korvaamisesta seuran naisten ja tyttöjen osallistuessa TUL:n naisten Liittopäiville (18. 5. 187 §); hyppyrimäen rakentamista Haltiavuoren alueelle (1. 6. 212 §); palloilu- ja leikki-paikkojen järjestämistä Marjaniemeen (8. 6. 232 §); Uunisaaren uimalan vuokrasopimusta (8. 6. 235 §); Herttoniemen uuden uimarannan kunnostamista Naurissaaren sillan ja Kulosaaren kartanon laiturin väliselle rantakaistalle (15. 6. 248 §); kiinteän omaisuuden tarkastajain v:n 1955 kertomusta (23. 8. 283 §); kalastuslakitoimikunnan tiedustelua kalastuslain 4 §:n muuttamisesta (7. 9. 307 §); vt Öhmanin aloitetta Kaivopuiston käyttämiseksi urheilutarkoituksiin (26. 10. 370 §); vt Katajavuoren ym. aloitetta ulkoilu- ja palloilukenttien sekä puistikkojen aikaansaamiseksi Ruoholahteen (26. 10. 373 §); vt Orkon ym. aloitetta kouluikäisen nuorison urheilulosuhteiden parantamiseksi (26. 10. 375 §); asumislupien myöntämistä talveksi 1956/57 Kivinokan kansanpuiston alueella (26. 10. 376 §); Kaupunkiliiton toimiston kyselyä Suomea koskevan tiedoitustoiminnan kehittämisestä (26. 10. 378 §); erään Ruskeasuon ratsastushallissa vapautuneen huoneen varaamista edelleen poliisilaitoksen käyttöön (23. 11. 404 §); lasten liikennekaupungin ja liikennepuiston rakentamista (7. 12. 423 §) sekä Oy. Yhtyneet Ravintolat Ab:n anomusta Munkkiniemen tenniskenttiä koskevan vuokrasopimuksen purkamisesta ja kenttien ottamisesta kaupungin välittömään hoitoon (21. 12. 446 §).

Kiinteistölautakunnalle annettiin lausuntoja mm. asioista, jotka koskivat: retkeilymajan rakentamista Olympiastadionin pohjoiskaarteen katsomon alle (17. 2. 64 §); Suomen Ulkomaankauppaliiton anomusta Helsinkiä esittävän kartan painattamisesta (11. 5. 179 §); määrärahan varaamista urheilukentän rakentamiseksi Kulosaaren kartanon alueelle (7. 9. 306 §) sekä uuden toimistohuoneiston hankkimista urheilu- ja retkeilytoimistolle talosta Aleksanterinkatu 14 (17. 9. 329 §).

Lisäksi annettiin lausunnot ratkaisuvallan siirtämistoimikunnalle (2. 3. 73 §) sekä investointitoimikunnalle (7. 12. 419 §).

Urheilu- ja retkeilytoimisto

Henkilökunta. Kertomusvuoden aikana oli vakinaisten viranhaltijain lukumäärä 36 ja tilapäisten 1, lisäksi oli kesällä toimistotehtävissä kaksi vuosilomasijaista sekä aikana 16. 8. 1956 — 18. 2. 1957 yksi viransijainen urheilunohjaajan tehtäviä hoitamassa.

Työntekijäin lukumäärä oli korkeimmillaan kesäkuussa (183) ja alimmillaan marras-
kuussa (42).

Lautakunta valitsi avoinna olleeseen urheilu- ja retkeilytoimiston 24. palkkaluokan tp.
toimistosihteerin virkaan lainop. kand. Pekka Lehtosen (13. 1. 13 §, 3. 2. 35 §).

Avoinna olleeseen Korkeasaaren 13. palkkaluokan saarenvartijan virkaan valittiin
koneenkäyttäjäksi Joel Grönqvist (12. 10. 358 §, 21. 12. 442 §).

Palkkalautakunta myönsi urheilunohj. Esko Nummisen 16. 8. 1956 — 18. 2. 1957
väliseksi ajaksi ulkomaista opintomatkaa varten virkavapauden oikeuksin 60 %:iin koko-
naispalkasta. Nummisen viransijaiseksi määräsi urheilu- ja retkeilylautakunta voim. op.
H. Järvelän (29. 5. 201 §, 15. 6. 242 §, 3. 8. 256 §).

Urheilu- ja retkeilytoimistoon perustettiin 11. palkkaluokan tp. toimistoapulaisen
virka v:n 1957 talousarvion yhteydessä (28. 9. 338 §).

Korkeasaaren ent. saarenvartija Rego Partaselle myönnettiin eläke 1. 8. 1956 lukien
(3. 8. 264 §).

Kaupunginhallitus myönsi 26. 4. toim. pääll. Esko Palmiolle 60 000 mk:n matka-apu-
rahan ulkomaista opintomatkaa varten (27. 3. 103 §, 11. 5. 168 §).

Virkamatkoja kongresseihin ym. osallistuaikseen tekivät kertomusvuoden aikana toim.
pääll. Palmio ja retkeilyasiamies Eero Koroma Lahteen ja Vierumäelle 9.—11. 2.
(3. 2. 47 §), ins. Oljelund ja apul. toim. pääll. Väinö Koivula Gävleen 31. 8. — 2. 9. (3. 8.
262 §, 7. 9. 298 §), toim. pääll. Palmio Malmöhön 25.—26. 8. (23. 8. 295 §) sekä toim. pääll.
Palmio ja vs. urheilunohjaaja Järvelä Hyvinkäälle 1.—2. 11. (12. 10. 363 §, 26. 10. 380 §).

IV pohjoismaainen kunnallinen urheiluhallinnollinen kongressi, jonka yksityiskohtaisen
suunnitelman laatiminen oli annettu urheilu- ja retkeilylautakunnan tehtäväksi (13. 1.
8 §), pidettiin 10.—12. 8.

Kaupunginhallitus oli kehottanut järjestelytoimistoa suorittamaan urheilu- ja retkeily-
toimistossa ja sen alaisissa laitoksissa täydellisen työntutkimuksen silmällä pitäen mm.
kysymystä siitä, miten lautakunnan alaisten kenttien, laitteiden ja rakennusten suunnit-
telu-, uudisrakennus-, huolto- ja korjaustyöt olisi tarkoituksenmukaisimmin järjestettävä
(2. 3. 67 §). Työntutkimus alkoi kesäkaudella ja jatkui koko kertomusvuoden ajan.

Ns. vapaa-ajanviettokomiteaan lautakuntaa edustaviksi jäseniksi nimettiin liikenne-
tark. Soininen ja ins. Oljelund sekä toimistoa edustaviksi toim. pääll. Palmio ja retkeily-
asiamies Koroma (20. 4. 125 §, 4. 5. 147 §). Komitea, joka otti sihteerikseen toimistosiht.
Lehtosen, aloitti työnsä kertomusvuoden kesäkuussa.

Sairauslomaa nautti 9 viranhaltijaa yhteensä 155 päivää ja 30 työntekijää yhteensä
638 päivää.

Urheilutoiminta

Talvikausi. Kaupungilla oli 43 luistinrataa, joiden yhteinen pinta-ala oli yli 11 ha.
Kelkkamäkiä oli yhteensä 46.

Seurojen hoitamilla luistinradoilla kävi opettajien johdolla yhteensä 125 548 koulu-
laista jakaantuen eri ratojen osalle seuraavasti: Kallio 71 143, Kaisaniemi 20 822, Väinä-
mäinen 17 386, Johannes 12 549 ja Hesperia 3 648.

Kesäkausi. Pallokentällä aloitettiin kesätoiminta 5. 5. hiekkakentällä ja 14. 5. ruoho-
kentällä, jolloin pelattiin ensimmäiset ottelut. Pääsymaksullisia jalkapallo-otteluita oli
yhteensä 59 ja niissä yleisöä 60 039 henkeä, maksuttomia otteluita oli 62. SPL:n Helsingin
piirin sarjaotteluita oli tavanomaista vähemmän hiekkakentän korjauksen takia. Lisäksi
kentällä järjestettiin mm. useita Suomen Suurkisojen tilaisuuksia kesäkuussa, kansan-
tanhujuhlat ja syksyllä helikopterilennätyksiä yleisölle. Kertalippuja kentälle myytiin
9 300 ja harjoituskortteja 697.

Käpylän urheilupuistossa pelattiin kesän aikana runsaasti jalkapalloilun sarja- ym.
otteluita. Piiriotteluita oli 126. Yleisurheilun, ravi- sekä palvelus- ja opaskoirakilpailujen
lisäksi urheilupuistossa harjoitettiin maahockeystä, käsipalloa, jousiammuntaa ja erilaatuis-
ta koululaistoimintaa. Kauden aikana valmistui alueelle pesäpallokenttä.

Ratsastushallin ratsastukseen varatut tilat olivat edelleen vuokrattuina kuudelle rat-
sastajajärjestölle. Kevätkaudella eri seurat käyttivät palloiluhallia käsi- ja koripalloilun
harjoitus- ja ottelupaikkana. Sen sijaan koko syyskauden oli palloilutoiminta keskeytyk-
sissä niiden muutostöiden johdosta, joita hallissa suoritettiin ja joiden päätyttyä hallin

eteläpää tulee toistaiseksi toimimaan liikennelaitoksen linja-autojen sisäsäilytyspaikkana uuden palloiluhallin tullessa sijoitettavaksi hallin keskikohdalle poikittain välilattian päälle.

Soutustadionin soutuallasta käytettiin vuoden aikana 1 804 vuoroa ja melonta-allasta n. 1 000 vuoroa. Kesällä oli kilpailutoimintaa sekä soudussa (mm. Suomen Suurkisojen soutukilpailut) että melonnassa. Lisäksi järjestettiin lukuisia yhteislaulutilaisuuksia, virsilauluiltoja, juhannusjuhla ym. Venevajat olivat edelleen vuokrattuina viidelle soutu-seuralle. Soutustadionin läheisyydessä sijaitseva kahvila Regatta tarjoilualueineen siirtyi vuoden aikana lautakunnan hallintoon.

Urheilunneuvonta. Eri sisä- ja ulkoarjoituspaikoissa tapahtuneessa kunnallisessa urheilunneuvonnassa, mikä käsitti lapset, koulunuorison ja aikuiset, olivat edustettuina seuraavat liikunta- ja koulutusmuodot: hiihto, mäenlasku, taito- ja pikaluistelu, kaunoluistelu, jääkiekkoilu, kuntovoimistelu, perheenemäntien ja heidän lastensa voimistelu, kaupungin virkanaisten voimistelu, tyttöjen telinevoimistelu- ja ohjaajakerho, tyttöjen ja poikien taitovoimistelu, tyttöjen ja poikien uimahypyt, uimakoulutyö, kenttärheilu, palloilu ja liikuntaleikit.

Neuvontatilaisuuksia, uimakoulutoimintaa lukuun ottamatta, oli yhteensä 1 006, neuvontakohteita 57, ohjaajia 51 ja osanottajia 24 626.

Talvikautena järjestettiin urheilunneuvontaa kaunoluistelussa 11 radalla, osanottajia oli 2 150, jääkiekkoilussa 3 radalla, osanottajia 300, mäenlaskussa 4 mäessä, osanottajia 1 380, lapsille ja nuorisolle hiihdossa hiihtoloman aikana 8 puistossa, osanottajia 6 220. Paikallislataja oli viitoitettu 130 km sekä näiden lisäksi kaukoretkilat Helsingistä Pirttimäen kautta Solvallon urheiluopistoon. Molempia latuja varten painatettiin latukartat.

Sisätoimintakauden urheilunneuvonta talvi- ja kevät kautena 15. 1. — 13. 5. sekä syyskautena 15. 9. — 30. 12. tapahtui pääasiallisesti kunnallisissa harjoitussaleissa Stadionilla. Neuvontaa annettiin miesten kuntovoimistelussa, osanottajia oli 2 000, perheenemäntien ja vuorotyössä käyvien naisten voimistelussa, osanottajia 3 000, lasten voimistelussa, osanottajia 1 500, kaupungin virkanaisten aamuvoimistelussa, osanottajia 500, tyttöjen ja heidän ohjaajiensa telinevoimistelussa, osanottajia 1 000 ja voimailussa, osanottajia 1 140.

Kesäkauden urheilunneuvonta tapahtui pojille 12:ssa neuvontakohteessa, osanottajia oli 5 695. Tyttöjen vastaavaa urheilutoimintaa ohjattiin 4:llä eri kentällä, osanottajia 2 300. Lisäksi annettiin pojille 3 kertaa viikossa, tytöille 2 kertaa viikossa ohjausta telinevoimistelussa Stadionin takana sijaitsevalla voimistelun ulkoarjoituspaikalla, osanottajia oli 808 sekä uimahypyissä Uimastadionilla ja Kumpulan uimalassa, osanottajia 373. Naisille järjestettiin kesäkuukausina voimistelua kunnallisissa harjoitussaleissa 2 kertaa viikossa, molemmilla kerroilla 2 peräkkäistä tuntia, osanottajia oli 1 500.

Uimakoulutoimintaa järjestettiin aikana 25. 6. — 17. 8. 17 koulutuspaikassa, joissa oli opettajia 21 ja oppilaita yhteensä 1 850. Hyvin sateinen kesä haittasi huomattavasti toiminnan tehokkuutta. Uimastadionilla vihittiin 17. 8. uimamaistereita ja kandidaatteja 562 (178 + 384). Promotiossa olivat kaupungin uimakoulujen lisäksi mukana uimaseurat HTU ja HU. Promoottorina toimi Suomen Uimaliiton puheenjohtaja Unto Palonen.

Kunnalliset harjoitussalit Stadionilla olivat vuoden aikana, kesä-, heinä- ja elokuuta lukuun ottamatta, 25 viikkotuntia voimistelijain, palloilijain ja voimailijain käytössä 100 mk:n maksusta sisätoimintakaudelta harjoituskortin haltijaa kohti. Harjoituskortin käyttäjiä oli 557. Kunnalliset salit olivat 350 mk:n tuntimaksusta kevät kautena 57:n ja syyskautena 57:n eri seuran, koulun tai laitoksen käytössä yhteensä 5 377.5 t. Kunnalliset harjoitusvuorot mukaan luettuina kokonaiskäyttäjämäärä oli 58 568 henkilöä, joista miespuolisia 39 991 ja naispuolisia 18 577. Käyttöraisuus kutakin salia kohden päivittäin oli 9 t. ja keskimääräinen henkilörasitus kutakin salia ja käyttötuntia kohden päivittäin 8. Valvontatehtäviä hoiti kevätkaudella 1, syyskaudella 2 vahtimestaria. Kumpulan pukusuojatiloja käytettiin sisäharjoitustiloina 538.5 t (11 vuokraajaa, 4 159 henkilöä, joista miehiä 1 405 ja naisia 2 754). Toinen pukusuoja oli vuokrattu kaupungin nuorisotoimistolle, sen käyttöluvut eivät sisälly edelliseen. Valvontatehtäviä hoiti vahtimestari.

Kansanpuistot ja uimalat

Kesä oli verraten sateinen ja kolea, minkä vuoksi kansanpuistojen ja uimaloiden käyttäjien lukumäärä laski edelliseen, poikkeuksellisen edulliseen vuoteen verraten huomatta-

vasti. Hietarannalla oli kävijöitä yhteensä n. 100 000 henkeä. Pukusuoja avattiin 31. 5. ja suljettiin 31. 8. Sitä käytti yhteensä 10 067 henkeä. Säilytysmaksut olivat ennallaan. Rannan kunnostus suoritettiin kevättalvella tavalliseen tapaan, minkä lisäksi uimasillat korjattiin ja kääntölava uusittiin. Kaupungin järjestämässä juhannusjuhlassa oli yleisöä 9 261 henkeä. Henkilökunnan lukumäärä oli 17. Ravintolaa ja uimatarpeiden vuokrausta hoiti Sotainvaliidiin Veljesliiton Helsingin Naisjaosto.

Uimastadion avattiin 26. 5. ja suljettiin 16. 9. Uimalassa kävi kesän aikana yhteensä 220 267 henkeä, joista aikuisia 104 469, lapsia 104 308 ja alennuskortilla kävijöitä 11 490 (1 149 kpl à 10 kertaa). Pääsy- ja säilytysmaksut olivat ennallaan. Veden lämpö pidettiin altaissa n. 19—21 asteisena. Henkilökunnan lukumäärä oli 36. Ravintola oli vuokrattuna Al Casare Oy:lle, uimatarpeiden myymälä edelleen Elannolle. Kesän aikana pidettiin Uimastadionilla mm. yksi uintimaaottelu, Suomen Uimaliiton 50-vuotisjuhlakilpailut sekä lukuisia muita kilpailuja, näytöksiä ja vesipallo-otteluita. 15. 7. hukkui eräs kuusivuotias tyttönen lasten altaaseen.

Kumpulan uimala avattiin 26. 5. ja suljettiin 16. 9. Kävijöiden lukumäärä oli yhteensä 87 162, josta aikuisia 32 046 ja lapsia 55 116. Kesän yleisöennätys saavutettiin 10. 6., jolloin uimalassa kävi 3 680 henkeä. Pääsymaksu oli aikuisilta 60 mk ja lapsilta 20 mk. Veden lämpö vaihteli n. 18:sta — 21:een asteeseen. Henkilökunnan lukumäärä oli 23. Uimalassa pidettiin kesän aikana lukuisia uinti- ja vesipallokilpailuja sekä näytöksiä.

Mustikkamaan kävijämäärä oli n. 60 000 henkeä. Liikennettä hoiti edelleen Mootto-rinkuljettajat Oy.

Pihlajasaaren liikenne, jota hoiti edelleen Saaristomatka Oy., aloitettiin 3. 6. kävijämäärän jäädessä kesän aikana n. 25 000 henkeen. Elokuussa rakennettiin Itäisen ja Läntisen Pihlajasaaren välille silta. Ravintola oli vuokrattuna T. Nevanderille.

Varsasaassa kävi yhteensä n. 60 000 henkeä, joista juhannuksena n. 3 000.

Retkeily, matkailu, kotiseututyö, loma- ja vapaa-ajan vietto sekä kalastus

Kotiseututyö. Kotiseututuntemuksen ja -kiintymyksen lisäämiseksi oltiin retkeilyosaston toimesta yhteydessä eri kotiseutuyhdistyksiin. Yhdessä Suomen Luonnonsuojeluyhdistyksen kanssa järjestettiin viidet luonnontieteelliset kurssit, jotka käsittivät 32 tilaisuutta ja joissa oli yhteensä 240 kuulijaa. Osasto palveli jatkuvasti yleisöä kotiseutukysymyksissä.

Matkailu. Osasto huolehti edelleen Helsinkiin saapuvien matkailijoiden ja retkeilijöiden ohjelmista, majoituksesta, muonituksesta ja ennen kaikkea opastuksesta. Osasto julkaisi opaskirjasen »Helsinki — Helsingfors» suomen-, ruotsin-, englannin- ja saksankielisenä 37 000 kpl:n painoksena. 16. 4.—31. 5. välisenä aikana järjestettiin opaskurssit, joilla oli yhteensä 85 osanottajaa. Edellisinä vuosina kurssin suorittaneille oppaille järjestettiin suomen- ja ruotsinkielistä jatkokoulutusta.

Retkeily. Osaston hallinnossa oli kaksi retkeilymajaa. Pirttimäen retkeilymajassa yöpyi vuoden aikana 936 henkilöä. Erilaisiin kursseihin ja kilpailuihin otti osaa 542 henkeä. Saunaa käytti 775 retkeilijää. Metsäalueen telttamajoituksessa oli lisäksi 2 106 henkeä. Rastilan retkeilymajassa yöpyi vuoden aikana 849 henkeä. Päiväkäynnillä oli n. 4 000 henkilöä. Kesä-, heinä- ja elokuun ajaksi oli maja vuokrattuna Helsingin Opettaja-yhdistyksen kesävirkestystoimikunnalle. Haagan urheilumajassa kävi vuoden aikana n. 8 000 retkeilijää, etupäässä hiihtäjiä ja suunnistajia. Sauna lämmitettiin 13 kertaa. Herttoniemen hiihtomajassa kävi n. 6 000 henkilöä. Helsingin retkeilykerhojen käyttöön oli jatkuvasti luovutettuna telttailualue Laajasalosta Hevossalmen rannalta. Taivalniemellä oleva kanoottisuoja oli vuokrattuna Helsingin retkeilykerhojen toimikunnalle. Haagan ja Herttoniemen sekä Pirttimäen maastossa oli edelleen käytössä jokamiehen suunnistusrata.

Loma- ja vapaa-ajan vietto. Osaston hallinnossa olivat Lauttasaaren, Mustasaaren, Mustikkamaan, Pihlajasaaren, Satamasaaren, Seurasaaren, Tullisaaren ja Varsasaaren kansanpuistot, joissa oli vuoden aikana 1 358 majaa ja 137 telttaa. Majojen kausivuokra oli 1 000 mk ja teltojen 600 mk. Lisäksi osaston hallinnossa olivat Pirttimäen, Rastilan ja Uutelan ulkoilualueet, joissa oli useampia tuhansia tilapäisteltiliijoita. Rastilassa oli lisäksi 12 kaupungin omistamaa viikonloppumajaa, joista 4 kahden hengen ja 8 neljän hengen. Kaikissa kansanpuistoissa ja kaikilla ulkoilualueilla suoritettiin erilaisia korjaus-, etupäässä maalaustöitä ja pienempiä uudisrakennustöitä.

Osaston toimesta myönnettiin kaupungin palveluksessa olevien suuriperheisten ja vähävaraisten virkamiesten ja työntekijäin perheenäideille ja lapsille sekä muillekin äideille ja lapsille ilmainen 14 vrk:n oleskelu Lomalaiton, Virkamiesliiton ja Svenska Semesterförbundetin lomakodeissa. Ko. äitien lukumäärä oli 162 ja lasten 199.

Viihdytystilaisuuksia järjestettiin osaston toimesta useampia, mm. Hietarannan juhannusjuhla. Ulkoilmakonsertteja järjestettiin 88, yhteislaulutilaisuuksia 8. Ulkoilmanäytäntöjä oli 3, joissa kävi n. 3 000 katsojaa.

Helsinki-propaganda. Em. Helsinkiä esittelevän lehtisen julkaisemisen lisäksi pyrki osaston päällikkö puhe- ja esitelmin eri tilaisuuksissa, mm. kaupungin viihdytystilaisuuksissa, lähentämään kuntalaisia ja kunnan laitoksia toisiinsa.

Matkailu-, retkeily- ja kotiseutuasioissa oltiin jatkuvasti yhteydessä näiden alojen järjestöjen sekä urheiluseurojen, koulujen, teollisuus- ja liikelaitosten sekä eri virastojen kanssa.

Kalastus. Kalastuslupia myytiin 4 755 kpl, joista kertyi tuloja 1 316 700 mk (ed. v. 4 524 kpl, 1 216 250 mk). Lisäksi myytiin kalastuskarttoja 774 kpl, joista kertyi 38 700 mk (1 685 kpl, 84 250 mk).

Turontekokursseja ja -talkoita pidettiin kolmet, joissa tehtiin yhteensä 120 turoa Laajalahdelle ja Vanhankaupunginlahdelle. Lisäksi laskettiin yhteistoiminnassa seurojen kanssa turoja eri puolille kaupungin vesiä.

Osasto järjesti 23. 5. n. 70 kalamiehelle kalanviljelykurssit Veikkolan kalanviljelylaitoksella, jolloin osanottajia opastettiin kevätkutuisten kalojen viljelyksessä ja tutustuttiin laitoksen toimintaan.

17. 10. osasto järjesti esitelmä- ja selostustilaisuuden yli 100 kalamiehelle. Tilaisuudessa selostettiin kaupungin kalastusmääräyksiä sekä erilaisia kalavesien hoitotoimenpiteitä. Kalastuksenvalvoja on lisäksi vuoden aikana pitänyt 20 esitelmää ja selostusta eri seurojen ja järjestöjen tilaisuuksissa. Pallokentällä järjestettiin 16. 9. uistimen pituus- ja tarkkuusheittokilpailut. Osanottajia oli 70.

Edellisten vuosien tapaan istutettiin kaupungin vesiin 300 000 hauenpoikasta. Tästä määrästä kaupunki hankki 170 000, kalastusseurojen hankkiessa loput pääasiassa kaupungin myöntämien avustusten turvin.

Vuoden aikana tarkastettiin yhteistoiminnassa poliisi- ja merivartiolaitoksen kanssa 250 venekunnan tai kalamiehen kalastusluvat. Tarkastuksen perusteella asetettiin 15 henkilöä syytteesen luvattomasta kalastuksesta ja takavarikoitiin useita kymmeniä luvattomia pyydyksiä.

Laajalahdella ja Seurasaaren selällä suoritettiin 16. 3. ja 23. 5. kalavesitutkimuksia, jotka kohdistuivat lähinnä veden happitilanteen ja likaantumisen selvittämiseen.

Osasto toimi kertomusvuoden aikana kiinteässä yhteistoiminnassa kaupungin alueella olevien kalastusseurojen kanssa, joiden yhteismäärä oli vuoden päättyessä 38.

Korkeasaaren eläintarha

Korjaukset. Näätäeläinten ns. ristikkohäkki purettiin ja siirrettiin ajanmukaistettuna toiseen paikkaan. Vesilintulammikkojen ympäristö siistittiin ja tarhat varustettiin osittain uusilla aidoilla. Lisäksi suoritettiin lukuisia pienempiä korjauksia.

Uudisrakennukset. V. 1954 aloitettu apinatalo rakennettiin sisältä valmiiksi ja varustettiin keskuslämmityksellä ja tuuletuslaitteilla. Iso, avoin ulkotarha rakennettiin myöskin valmiiksi. Uusi saunarakennus, joka paitsi saunaa käsittää pesu- ja mankelihuoneet ja keskuslämmityshuoneen sekä työväen ruokahuoneen ja kesälomasijaisten huoneet, valmistui syksyllä. Karhulinnan katsomon alle rakennettiin maksulliset WC:t ja käsienspesuhuoneet yleisölle.

Eläinkanta. Ostoina, vaihtoina tai lahjoina saatiin vuoden kuluessa seuraavat eläimet: 4 apinaa, 2 leijonaa, 2 erämaanilvestä, 4 sinikettua, 8 ahmaa, 1 supikoira, 1 kivinäätä, 1 vesikko, 2 minkkiä, 3 frettiä, 4 jänistä, 3 suomalaista hirveä, 1 wapitihirvi, 6 japanilaista hirveä, 2 poroa, 2 kääpiövuotta, 1 kameeli, 1 syyrialainen karhu, 2 amerikkalaista mustaa karhua, 7 kultafasaania, 3 Amherstfasaania, 1 loistofasaani, 3 kuningasfasaania, 4 sinistä korvafasaania, 1 magellanhanhi, 1 niilinhani, 67 sorsaa, 3 kurkea, 6 neitsytkurkea, 4 valkoista haikaraa, 1 maakotka, 1 kanahaukka, 3 pöllöä, 11 kuukkeliä, 1 nokivaris, 10 papukaijaa, 80 varpuslintua, 5 viiriäistä ja 28 villikyyhkystä.

Lisäksi syntyi: 4 puumaa, 1 maakarhu, 20 villisikaa, 3 saksanhirveä, 1 kuusipeura, 8 poroa, 4 alppikaurista, 3 kääpiövuoha, 3 mufflonlammasta, 6 harjalammasta, 1 jakkihärkä, 2 laamaa, 3 ponia, 1 aasi, 8 jänistä, 174 kania, 11 marsua, 356 hamsteria, 2 kultafasaania, 2 hopeafasaania, 16 riikinkukkoa, 1 kyhmyjoutsen, 2 kyhmyhanhea, 6 ankkaa, 24 erilaista varpuslintua ja 12 viiriäistä.

Seuraavat eläimet myytiin tai vaihdettiin: 1 susi, 4 sinikettua, 5 ahmaa, 3 ponia, 1 suomalainen hirvi, 4 poroa, 1 harjalammasta, 35 riikinkukkoa ja 2 niilihanhea.

Vuoden aikana kuoli tai teurastettiin: 4 apinaa, 2 sutta, 1 sakaali, 5 hopeakettua, 1 platinakettu, 1 sinikettu, 2 naalia, 1 ahma, 1 mäyrä, 1 mäntynäätä, 1 kivinäätä, 2 minkkiä, 2 karhua, 2 jänistä, 177 kania, 18 marsua, 360 hamsteria, 2 puupiikkisikaa, 3 suomalaista hirveä, 4 saksanhirveä, 2 kuusipeuraa, 1 poro, 2 alppikaurista, 4 vuoha, 1 kääpiövuohi, 1 kemssi, 3 mufflonlammasta, 4 harjalammasta, 15 lammasta, 14 villisikaa, 2 kalkkunaa, 25 kanaa, 7 riikinkukkoa, 2 hopeafasaania, 2 Amherstfasaania, 4 kuningasfasaania, 1 metsästysfasaani, 1 loistofasaani, 1 kyhmyjoutsen, 1 laulujoutsen, 1 mustajoutsen, 2 kesyhanhea, 2 niilihanhea, 1 pelikaani, 1 pingviini, 15 ankkaa, 22 erilaista sorsaa, 2 kurkea, 1 maakotka, 4 haukkaa, 3 erilaista pöllöä, 2 korppia, 2 varista, 1 harakka, 4 kuukelia, 1 tukaani, 12 viiriäistä, 12 papukaijaa ja 53 varpuslintua.

Tulot. Leijonalinnan pääsymaksutulot olivat 1 904 020 mk ja kävi siellä 183 130 henkilöä, joista 98 837 aikuista ja 84 293 lasta. Vastaavat luvut karhulinnan osalta olivat 3 489 595 mk ja 251 309 henkilöä, joista 148 870 aikuista ja 102 439 lasta.

Lautta »Korkeasaari—Högholmen» kuljetti kesän aikana yhteensä 301 625 henkilöä. Korkeasaaren osuus lautan tuloista oli 1 644 500 mk. Vuokramoottoriveneet ja Korkeasaaren moottorivene kuljettivat yhteensä 21 151 henkilöä, josta Korkeasaarelle kertyi tuloja 154 730 mk.

Menot ja tulot

Menot olivat kokonaisuudessaan 157 659 221 mk, josta 12 460 775 mk tuli lautakunnan ja toimiston, 83 080 236 mk kansanpuistojen, 43 878 640 mk urheilulaitosten, 3 398 724 mk urheilunneuvonnan, 7 875 000 mk avustusten sekä 6 965 846 mk retkeilyn ja kalastuksen osalle.

Tulot olivat kokonaisuudessaan 44 260 934 mk, josta kansanpuistoista 14 081 354 mk, urheilulaitoksista 28 305 560 mk sekä retkeilystä, matkailusta, loma- ja vapaa-ajanvietosta sekä kalastuksesta 1 874 020 mk.